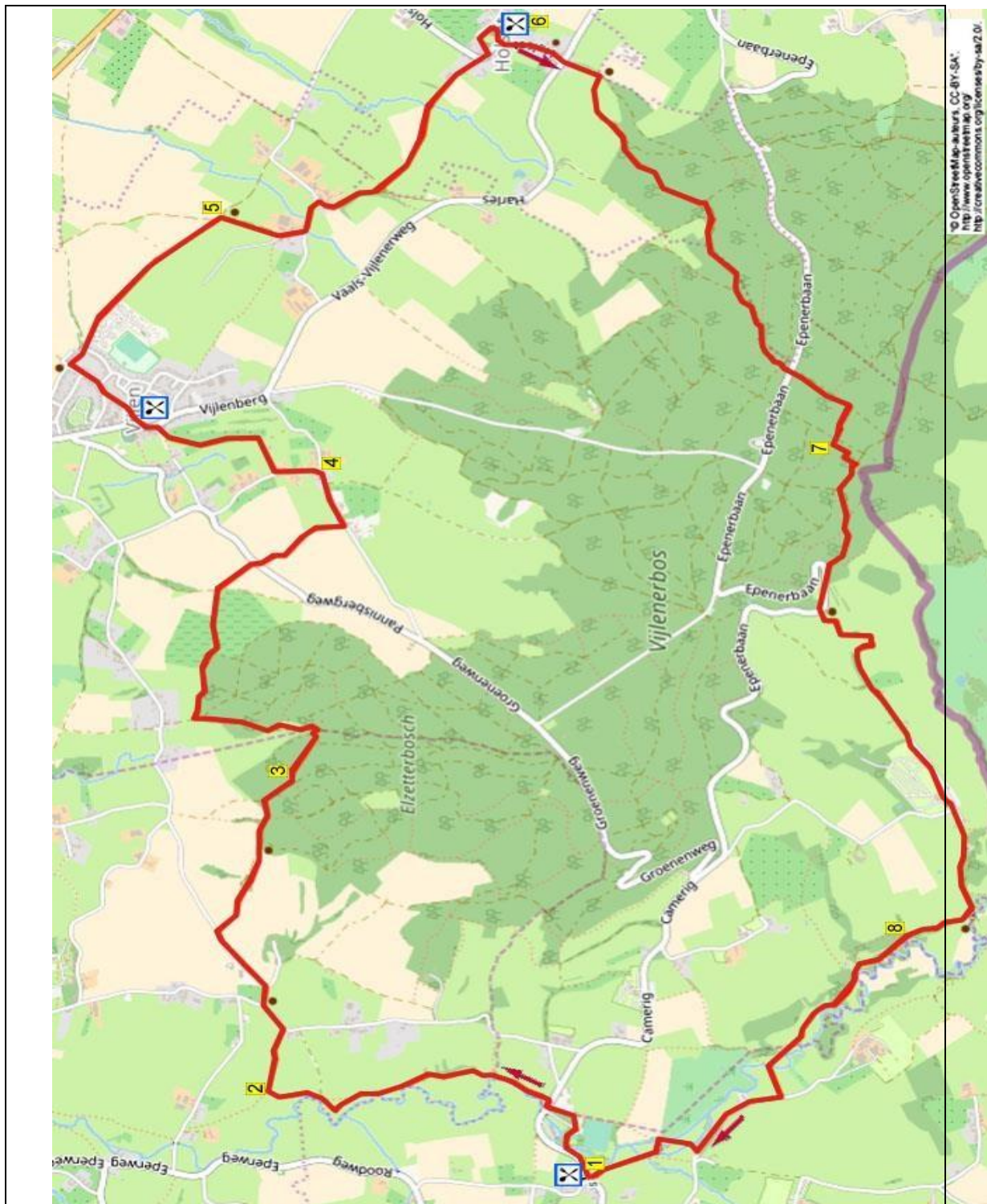

24. Kroegjesroute Herberg de Smidse – Herberg Oud Holset 16,7 km

Gps-afstand: 16690 m. Looptijd: 4:20. Hoogteverschil: 188 m.

Tijdens deze heuvelachtige wandeling wandelt u een mooi stuk door de weilanden langs de Geul en dan loopt u omhoog naar de buurtschap Bommerig. Over mooie smalle holle wegen komt u in het Vijlenerbos, door o.a. een grote wijngaard, waar u schitterend uitzicht heeft, wandelt u naar Vijlen. Via de buurtschap Harles wandelt u naar Holset waar u kunt pauzeren bij Herberg Oud Holset. De terugweg loopt u omhoog door het Vijlenerbos en dan wandelt met prachtige uitzichten omlaag naar de buurtschap Cottessen. Het laatste stuk wandelt u weer door weilanden langs de Geul door het mooie Geuldal en passeert u o.a. de Heijmansgroeve en de Volmolen. Aan het eind is een terras. De wandeling biedt schitterende uitzichten.

Startpunt Herberg de Smidse

Met uw rug naar de ingang van de herberg steekt u de doorgaande weg over en gaat u L het asfaltpad omlaag met rechts van u het gekanaliseerde beekje "Dorphoflossing". Na 150 m steekt u R via de brug (*Hier stroomt het gekanaliseerde beekje in de Geul*) de Geul over en volg het pad langs de hoge afrastering.

(Even verder passeert u links de voormalige Eperwatermolen (1844) ook wel Wingbergmolen genoemd. Hier is ook de vistrap in de Geul te zien. (even links paadje inlopen).

Aan het eind van het pad steekt u bij treurwilg RD de parkeerplaats over ** en ga dan voor de veestal, waarvan het onderste deel met breuksteen is gebouwd, L over het pad.**

(Het gerestaureerde vakwerkhuis dat u hier rechts ziet is het oudste vakwerkhuis van Limburg en dateert van rond 1450).

Aan het eind van het pad gaat u bij zitbank R over de asfaltweg Meteen daarna ** aan de voorrangsweg bij Geulbrug gaat u R.**

(Als u hier even L langs het ongevalskruis van Stephan Franssen loopt, dan ziet u op de brug de molentak van de Wingbergmolen in de Geul stromen. Stephan Franssen verongelukte hier op 25-1-1913 met paard en wagen).

Na 30 m gaat u L (rood) via bruggetje en draaihekje (stegelke) het weiland in.

Volg nu geruime tijd het pad RD (rood/twee blauwe rechthoeken) door de weilanden met links van u de meanderende Geul. Soms loopt u langs de Geul, soms een eindje er vandaan.

Na 1,2 km gaat u aan de 3-sprong van paden bij draaihekje en veldkruis R (blauw) door het weiland omhoog. Loop nu RD door het even verder smal wordend weiland omhoog. Na draaihekje gaat u in de buurtschap Bommerig L de asfaltweg omhoog.

Bijna boven aan de 3-sprong bij zitbank gaat u R (blauw/Fokkebroekweg) omhoog. Vlak daarna aan de volgende 3-sprong bij boomkruisje gaat u L (blauw/Akerstraat) de holle weg omhoog. Aan de 3-sprong bij wegkruis gaat u R (blauw) de veldweg omhoog. Negeer inrit rechts omhoog en volg de holle veldweg omhoog.

Boven bij zitbank (een genietplekje) loopt u RD. Meteen daarna gaat u aan de 3-sprong RD (blauw) langs de bosrand. Negeer pad links. Vlak daarna gaat u aan de 4-sprong RD (rood). Vlak daarna aan de ruime 3-sprong met 2 bomen gaat u L (rood). Meteen daarna gaat u aan de ruime 3-sprong bij infobord "Vijlenerbos" en afsluitboom R (rood) over de bosweg. Meteen daarna aan de 3-sprong RD. Aan de 3-sprong bij afgezaagde bomen, waarvan een heel oude, gaat u L (rood) omlaag.

Vlak daarna gaat u aan de Y-splitsing R (rood) over de bosweg, die een eind verder een smal dalend bospad wordt. Beneden aan de T-splitsing gaat u R over de bosweg. Meteen daarna gaat u aan de 4-sprong scherp L en even verder loopt u via draaihekje het weiland in, dat u RD oversteekt. Via volgend stegelke verlaat u het weiland en ga dan L de bosweg omhoog. Aan de 3-sprong gaat u RD en u passeert meteen links een zitbank met mooi uitzicht.

Meteen daarna gaat u aan de 3-sprong bij stenen veldkruis R (blauw) het bospad omhoog en u passeert meteen rechts een infobord. Volg nu het pad langs en door de bosrand.

(Een eind verder passeert u een wilduitkijkpost. Links ziet u hier woningen in de buurtschap Rott)

Negeer zijpad rechts omhoog en loop RD tussen de wijngaarden door van het wijndomein St. Martinus, het eerste wijndomein dat Nederlandse rode wijn produceerde.

(Een eindje verder heeft u boven links mooi uitzicht op de hooggelegen St. Martinuskerk (1860 - 1862) in Vijlen. De hoogstgelegen kerk van Nederland is trouwens de voormalige protestantse kerk in Vaals. Links van de kerk ziet u in de verte de Duitse windturbines (EuroWindPark Aachen nabij het Duitse plaatsje Vetschau, die circa 12000 Duitse gezinnen van groene stroom voorzien.. Wijndomein St. Martinus is het grootste wijndomein van Nederland en is al twee keer (2014-2016) uitgeroepen tot beste wijngaard van Nederland en België. Bijna alle wijnen zijn bekroond met nationale en internationale prijzen. Voor het bergdorpje Vijlen is speciaal de droge witte wijn "Bergdorpje 2016, die een zilveren medaille heeft gewonnen, geproduceerd. Deze wijn wordt alleen maar in de Vijlense horeca geschonken).

Boven aan de 4-sprong gaat u via trapje RD over het (voet)pad gelegen tussen akkers. Aan het eind steekt u de asfaltweg over en gaat u RD (geel/groen) via het draaihekje het pad, gelegen tussen afrasteringen, omlaag. Aan de asfaltweg gaat u L (geel/groen) omlaag.

(Even verder passeert u rechts enkele mooie vakwerkhuisen. (Zie infobord).

Negeer bijna beneden bij verbodsbord veldweg rechts.

Vlak daarna aan de 3-sprong bij muurkruis in de buurtschap Vijlenerstraat gaat u L (groen/Vijlenstraat) omlaag. Meteen voorbij het tweede rechts gelegen huis (gerenoveerd huis) met huisnr. 11 en bij lantaarnpaal 890 gaat u R (groen) even over de oprit en metten daarna RD verder omlaag door het weiland.

Ga door het draaihekje, steek via "bruggetje" het

Mechelderbeekje dat hier ontspringt over en loop RD met links van u een meidoornhaag. Aan de T-splitsing, einde meidoornhaag, gaat u L (geel/groen/geel-rood) met meteen links van u het voormalig pomphuisje "aan der Kunning" (1928).

(U loopt nu door het Mechelderbeekdal. In 1906 begon de "Onderlinge Waterleiding Vijlen" met de aanleg van een waterleidingnet dat werkte op natuurkracht (water). In 1928 is dit pomphuisje gebouwd en werd er een elektromotor (waterpomp) in geplaatst. Via buizen werd het

water getransporteerd naar acht tappunten in het dorp, waar de inwoners drinkwater konden halen. Vanaf 2015 is het huisje een overwinterplaats voor vleermuizen. Voor meer info zie infobord).

U passeert een volgend draaihekje en volg RD (geel/rood/geel-rood) het pad gelegen tussen twee afrasteringen richting kerk. (Voorbij dit stegelke ziet u links beneden een eco-woning bedekt met aarde).

Via klaphekje loopt u RD over het smalle pad. Bij Mariabeeld gaat u R het trappenpad omhoog. Boven aan de asfaltweg in het bergdorpje Vijlen gaat u L omhoog en u passeert rechts het bijzondere café A Gen Kirk en links de mooie St. Martinuskerk (1860 - 1862), die vaak te bezichtigen is.

(U kunt via het kerkhof een rondje rond de kerk lopen. U heeft dan vanaf de begraafplaats prachtig uitzicht).

Meteen daarna bij kunstwerk "de zeven Rotten" (7 gehuchten van Vijlen uitgebeeld in zeven zaden), zitbank en waterpunt van WML gaat u R over de klinkerweg. Meteen daarna aan de 3-sprong gaat u L (St. Martinusstraat) omlaag. Aan de 3-sprong bij wegwijk en zitbank gaat u R (Pastorijweg) verder omlaag. Negeer zijweg rechts en links. Aan de 4-sprong bij wegwijk en zitbank gaat u R (Oude Trichterweg/wit) omlaag.

(Hier bij zitbank heeft u prachtig uitzicht over het Selzerbeekdal o.a. op de abdij Sint Benedictusberg in Mamelis, beter bekend onder de naam "Abdij van Mamelis" (1923)).

Aan de Y-splitsing gaat u R (Oude Akerweg/wit) omhoog.

Vlak daarna voorbij ingang naar vakantiebungalowpark Landal Reevallis, het hoogst gelegen bungalowpark van Nederland, wordt de asfaltweg een veldweg. (Links heeft u mooi uitzicht o.a. op het hooggelegen Duitse dorpje Orsbach).

Na 600 m gaat u aan de 3-sprong RD.

Meteen daarna gaat u aan de 3-sprong bij veldkruis, wegwijzer en zitbank R (wit).

Beneden in de buurtschap Harles gaat u aan de T-splitsing bij wegwijk L. U passeert even verder links een oude waterpomp. Aan de ruime 3-sprong bij zitbanken en vakwerkhuis met muurkruis gaat u R over de asfaltweg, die meteen daarna een holle stijgende veldweg wordt.

Aan de 3-sprong gaat u L omhoog. Meteen daarna gaat u RD (geel/geelrood) de veldweg omlaag.

(Als u hier aan de 4-sprong rechts gaat dan komt u na 10 m bij het ongevalskruis van de 12 jarige Wiel Heuts. Hij werd hier op 1 juli 1919 tijdens het "heunen" (koe laten grazen in de wegberm) door een verdwaalde kogel gedood. Wie de schutter was, is nooit achterhaald. De route volgend heeft u voor u mooi uitzicht over Vaals en op de Wilhelmina-uitzichttoren op de Vaalserberg, een uitzichttoren met lift en een glazen "skywalk" op 34 m hoogte. Een bezoekje waard).

Vorbij zitbank steekt u beneden het Hermansbeekje over. Boven aan de asfaltweg in Holset gaat u RD. Beneden aan de doorgaande weg bij wegwijk en wegwijzer gaat u R (geel/geel-rood) omhoog. Meteen daarna gaat u bij mooi vakwerkhuisje (18^e/19^e eeuw) met binnenplaats en voormalige schuur gebouwd met breuksteen bij verbodsbord L de smalle asfaltweg omhoog.

(U passeert meteen rechts de "Heiligenmuur van Holset" daterend uit het einde van de 18^e eeuw. Zie infobord. Hier aan het graspad ligt rechts een biotoop (paarpoel) van de vroedmeesterpad. Zie infobordje bij poel).

Boven aan de 3-sprong gaat u R en u komt meteen bij de gezellige herberg Oud Holset waar u binnen of op het terras kunt pauzeren.
(Achter de herberg is ook nog een heel mooi terras).

Startpunt Herberg Oud Holset

Met uw rug naar de herberg gaat u L omlaag en u passeert het mooie Lambertuskerkje met het kerkhof waarop grafstenen staan vanaf 1600.
(Dit kerkje is bekend als pelgrimskerk van Sint Genoveva, de patroonheilige van Parijs. Het kerkje is ook zeer geliefd bij trouwlustigen. In de 8e eeuw werd het toenmalig kerkje/kapel herbouwd tot zaalkerkje, waarvan de resten zich nog in de noordelijke muur van de huidige kerk bevinden. In o.a. 1136 werd de kerk vergroot. Toren en schip dateren uit de 12e eeuw. Het bovenste deel van de toren werd in 1736 gebouwd).

Beneden aan de T-splitsing bij groot wegwijk type vliegermodel gaat u L (geel) omhoog. Steek bij stenen en houten wegwijk de voorrangsweg over en ga RD (geel) de asfaltweg omhoog, die even verder een stijgende veldweg wordt.

(Meteen voorbij grote trafokast en verbodsbord ziet u links achter de haag Sneeuwweitje en de zeven dwergjes).

Aan de 3-sprong bij zitbank en veldkruis gaat u R over de veldweg/pad. Boven aan de Y-splitsing gaat u R (geel/groen). *(Hier heeft u weer prachtig uitzicht. V.l.n.r. ziet u de kerk in Vijlen, de twee torens van de Benedictusabdij in Mamelis, de hooggelegen kerk in het Duitse Orsbach (naast de windturbines) en beneden de kerk in Holset).*

Volg circa 500 m dit bospad RD. Beneden aan de T-splitsing gaat u L omhoog. Na 10 m gaat u R over het bospad. Na 300 m. gaat u aan de kruising met ruiterspad RD. Voorbij houten afsluitboom gaat u aan de 3-sprong RD omhoog. Aan de volgende 3-sprong bij volgende afsluitboom gaat u RD verder omhoog. Bijna boven aan de 4-sprong gaat u RD verder omhoog.

Steek na 50 m boven in het Vijlenerbos de doorgaande weg (Eperbaan) over en loop RD over het licht stijgende bospad. Negeer zijpad links en u passeert een grenssteen. Bijna 100 m verder gaat u R door de smalle beukenlaan.

Aan de kruising met bosweg gaat u L (wit). Aan de volgende kruising gaat u R (rood/wit). Aan de 4-sprong bij grenssteen gaat u L. Even verder bij zitbank wordt het pad een dalend bospad. Negeer zijpaden. Beneden aan de doorgaande weg gaat u L omlaag. Na 150 m gaat u bij verbodsbord L (geel-blauw) de veldweg omlaag.

(Even verder heeft u bij zitbank en infobord prachtig uitzicht o.a. op de 18 holes golfbaan Mergelhof).

Volg nu geruime tijd deze dalende veldweg RD met even verder weer schitterend uitzicht. U passeert een mooi vakwerkhuisje (no.1). Na 450 m loopt u aan de 3-sprong bij huisnr. 3 RD (blauw) de holle weg omlaag.

(Hier aan de 3-sprong ziet u rechts in de stijgende veldweg een grote dassenburcht).

U passeert enkele mooie vakwerkhuisen.

(Tegenover huisnr. 4 staat in het weiland een bakhuis waarin vroeger broden en vlaaien werden gebakken).

Beneden in de buurtschap Cottessen wordt de veldweg een asfaltweg. Voorbij het terras van Camping Cottesserhoeve gaat u aan de

3-sprong RD over de doodlopende weg. Negeer bij hoeve Termoere zijpad links en volg RD de asfaltweg die een dalend smal asfaltpad/veldweg wordt.

(Deze circa 500 jaar oude hoeve is gebouwd met stenen uit de Cottessergroeve).

Negeer zijwegen links en loop RD (blauw). Negeer beneden bij zitbank (genietplekje) en infobord houten Geulbrug links en loop verder RD over de grindweg. Even verder passeert u Hoeve Bervesj (18^e eeuw).

Bij breed hek en draaihekje gaat u RD. Negeer meteen zijpad rechts omhoog en volg nu geruime tijd het pad RD de weilanden door het mooie

Geuldal met links van u de meanderende Geul.

(Een eind verder passeert u rechts het geologisch monument Heimans groeve. Deze voormalige steengroeve is genoemd naar de natuuronderzoeker Eli Heimans. Dit is de enige locatie in Nederland waar gesteente uit het Carboon aan de oppervlakte komt. Zie infobord).

Auteur: Jos Wlazlo

Het Auteursrecht van deze tekst en het Databankenrecht op deze route ligt volledig bij de auteur. Niets van deze wandelroute mag worden gekopieerd, verveelvoudigd of openbaar gemaakt zonder toestemming van de auteur.

Blijf het pad door de weilanden RD volgen. Na 600 m steekt u L (blauw) via ijzeren bruggetje de Geul over en loop dan RD (blauw) het pad, gelegen tussen twee meidoornhagen, omhoog. Aan de asfaltweg gaat u R.

(Na 100 m passeert u links een wegwijk type vliegermodel en rechts passeert u de hoeve Vernelsberg (nr. 3/zie infobordje. 100 Meter verder ziet (hoort) u rechts beneden de molentak van de Volmolen zich afsplitsen van de Geul).

Aan de ongelijke 4-sprong bij zitbanken en links boven de Calvariekapel gaat u scherp R de kasseienweg omlaag richting Volmolen. Na 150 m komt u bij het grote waterrad van de Volmolen (18^e eeuw).

(Deze is elke 2^e en 4^e zaterdag van de maand voor bezichtiging in gebruik. Hier staat rechts ook het voormalig bakhuis van de hoeve).

Loop nu L de binnenplaats van de hoeve op, die u schuin rechts oversteekt en volg het kasseienpad rechts langs de woning. Via bruggetje steekt u de Geul over. Ga in het weiland meteen R en steek bij draaihekje via bruggetje de Terzieterbeek en volg het pad RD.

Steek via het gekanaliseerde beekje "Dorphoflossing" de doorgaande weg over en u komt bij herberg/hotel de Smidse, de sponsor van deze wandeling, waar u op het terras of binnen in de knus ingerichte herberg de wandeling kunt afsluiten met een hapje en drankje.

(Het terras van de herberg is "beroemd" omdat het in menige reclame te zien is. De herberg is een voormalige smederij met winkeltje uit 1911. Als u aan de voorrangsweg R gaat, dan komt u na 10 m bij de Terpoorter bron (zie infobord)).